

Lên đèn chi c lá...

Tác Giả: T Phong T n

Thứ Năm, 11 Tháng 3 Năm 2010 22:14

Ch là ch nhân xe h tíu bình dân ven đ ng.

M t xe bán h tíu đ c theo l đ ng Sài Gòn.

Ch vài chi c bàn, gh nh b ng nh a, m t t m b t ni lông s c hai màu xanh đ đã rách b m l ch đ che khi n ng, còn m a thì m nh ai n y b ng tô ch y, nh ng cái giá bèo ba ngàn r i đ ng m t tô, l i ăn ngon mi ng nên xe h tíu c a ch luôn đông khách. Ban đ u, ai cũng t ng cô con dâu đ c nh t c a m t quan ch c đ u t nh n i ti ng bán h tíu cho vui. Đ n ăn quen r i, ng i ta m i bi t cái xe h tíu đó là ngu n s ng c a ch và hai đ a con nh . Ba m con h t làm t s ng, ch ng và gia đình ch ng có cũng nh không.

V n m côi, văn hóa l p 2 tr ng làng, t nh t i l n s ng v i ng i ch ru t, làm ru ng đ p đ i qua ngày... Ch không da tr ng tóc dài, không môi h ng má đ , không m t b câu mảy lá li u, không chân dài ng i m u, không hình dáng th t tha; nh ng ch có m t n c da bánh ít a nhìn, đôi m t sáng, g ng m t hi n lành, nói năng nh nh , hay lam hay làm, thân hình ch c l n tràn đ y nh a s ng c a m t cô gái nông thôn quen lao đ ng tay chân. N u l p gia đình v i m t anh l c đi n chân ch t, h n ch cũng tr thành m t ng i v , ng i m nông dân v i cái h nh phúc bình đ nh bao nhiêu ng i ph n làng quê ch lúc b y gi . S đ i nhi u khi xoay chuy n làm ng i ta đ n không ng . Đùng m t cái, làng trên xóm d i t ng ngàng đ i sang vui m ng cho ch khi bi t ch đ c m i mai g làm dâu cho m t gia đình danh giá ch n th thành. “Nó đ i đ i r i”, ai cũng nghĩ v y mà m ng giùm cô thôn n .

*“L y ch ng không bi t m t ch ng,
Đêm n m t đ ng nghĩ ông láng gi ng.”*

Ch ch a h g p m t, ch a m t l n trò chuy n, ch a yêu anh bao gi , nh ng ch cũng đòi bà mai cho ch “xem m t” anh r i. Anh đ n nhà ch cùng v i bà m i và cha m . Anh ng i im l ng trên gh , th nh tho ng ai h i đ n m i tr l i lí nhí, không ai h i đ n thì thôi. Th y anh tr tu i, kh e m nh, m t mũi sáng s a d coi, l i hi n lành, ch đầu ng i đó nên ch g t đ u b ng lòng làm v anh. M t cô gái nông thôn th t h c nh ch l y đ c ng i ch ng thành th con nhà “danh giá” là c m c a bi t bao cô gái làng quê.

V nhà ch ng s ng v i anh m t th i gian, ch m i phát hi n m t s th t h t s c phũ phàng: Ch ng ch là m t ng i không bình th ng. Nói đúng h n, tr c khi l y ch , anh cũng là ng i bình th ng, cao ráo, đ p trai, h c gi i, nhanh nh n, thích đùa. Nghe nói anh đã yêu m t cô b n h c xinh x n, đ u dàng. Cha cô b n gái này là sĩ quan Vi t Nam C ng Hòa, nên cha m , anh ch em c a anh quy t li t gần c n cu c hôn nhân, vì theo h cu c hôn nhân đó s làm c n tr con đ ng công danh s nghi p có t ng lai xán l n c a anh. Sau đó, không bi t vì lý do gì, c gia đình cô b n gái anh b đi bi t x không ngày tr l i. B cú s c tình c m quá l n, anh tuy t v ng nên đã u ng thu c đ c t t . Gia đình v i vàng ch anh đ n b nh vi n, c u đ c m ng s ng c a anh nh ng tâm th n anh không còn bình n n a.

Lúc t nh táo, anh cũng hi n lành, cũng t ra bi t th ng v , bi t giúp v nh ng vi c l t v t khi buồn bán. Khi lên c n, anh r t đánh ch ghê g m nh đ h m t c n gi n h n n u t ch t ch a trong lòng mà ch có anh m i hi u: “H i đó kêu c i con nh m kia không ch u, đi c i con nh này bây gi nó m p thù lù th y mà ghê”. Láng gi ng không ít l n đã ch ng ki n c nh anh c m cây r t ch ch y lòng vòng trong xóm. M i l n lên c n, gia đình l i đ a anh lên b nh vi n tâm th n Biên Hòa h n sáu tháng m i v . Cũng không ít l n, ng i ta nghe ti ng m y cô em ch ng “trí th c” to ti ng chì chi t ch : “Anh tao mà không khùng thì th mà y ai thèm c i”. Không nghe ti ng ch tr l i. Ch ng i ngoài sân nhà ôm m t r ng r c khóc. Tôi th y m i lòng th ng cho ch .

*“Làm dâu khó l m ai i,
Nh n ăn nh n m c nh n l i m cha.
Làm dâu kh l m ai i,
Vui ch ng dám c i, buồn ch ng dám than”.*

M i bu i sáng, nhìn ch v a luôn tay b c h t u vào tô, x t th t, tr ng h t u... quát đ a con gái l n ch y t i ch y lui b ng tô, còn ch ng ch th nh tho ng l i nh c gh ra ng i nhìn ch m ch p vào m t khách, n u không ph i khách quen bi t rõ hoàn c nh gia đình ch thì khách đã ch y m t dép vì s cái “ông k ” kia. Tôi v a th y oái oăm, v a th ng cho ch .

Có khi nghe ch than nã ru t: “Buôn bán l i không bao nhiêu, làm chuy n gì n ng cũng ph i m n ng i khác b i tui làm không n i, ph i chi trong nhà có đàn ông thì đ bi t m y...” Tôi h i: “Ch ng bà không bi t làm sao?” Ch nói: “ ng không vác cây r t tui là may l m r i ch ng mà làm cái gì”.

Tôi trêu ch c: “Sao bà không v quê l y ch ng khác? Gi còn tr không đi, đ i già khú đ m i đi ai thềm l y. Ki m ông ch ng làm ru ng ng nuôi bà ăn không, ai bi u ham ch c v b làm chi, gi bán h tít c nh trâu, than vãn cái gì”. Ch c i, ánh m t nhìn ra xa băng qu , r i ch ch m rãi buông t ng ti ng: “Cũng mu n v , nh ng đây m y đ a nh đi h c đ c, tui đi r i t i nó v i ai”.

Câu tr l i c a ch làm tôi t nhiên c t h ng v i cái ki u “gi n ch i” c a mình. Tôi thì nghĩ th ng thân ph n ch , mu n ch nhanh chóng “tháo cũi s l ng” cu c đ i mình, ch thì ch nghĩ t i nh ng đ a con. Ph i r i, t i nó cũng có m t thân ph n. Thân ph n y bây gi đang non t và trông ch t t c vào xe h tít mà ch quán xuy n hàng ngày. Ch b đi, có nghĩa là tr l i v i c nh m cô i, l p 2 tr ng làng... r i m t ngày l i m i lái và m t b c đ ng không có l i ra nh ch ngày x a hay sao ch ...?

Ch ch là m t ph n quê mùa, đ t nát, t c vô thân... c gia tài ch là chi c xe h tít và m t ng i ch ng tâm th n. Và cái mà ch có th cho nh ng đ a con c a mình là tu i thanh xuân. Đ n gi n, vì ch là m c a chúng mà thôi...

*“R m đ ng n u v i b môn,
Đó no m cũng nuôi con nên ng i”.*

Th nh tho ng, tôi hay nghĩ v góc đ ng có ng i m đ tu i xuân c a mình trôi đi t ng ngày bên xe h tít gi a dòng đ i trong đ c, r i may...

...

Tôi khăn gói lên Sài Gòn h c su t m t năm 2005 theo s đ i u đ ng c a c quan. T t nghi p, tr v quê nhi u ngày mà không th y bóng dáng ch cùng chi c xe h tít quen thu c. H i thăm

nh ng ng i hàng xóm, h nói r ng ch đã r i b ngôi nhà sang tr ng mà l nh l o tình ng i, d n hai con ra m n nhà khu lao đ ng g n nh tì Qu ng (nghĩa đ a ng i Hoa). Sáng sáng ch v n bán h tít, chi u bán vé s ki m ti n nuôi con ăn h c. Ch ng ch nhà cha m ru t, anh v n vô t v i th gi i n i tâm c a riêng mình, hình nh anh quên r ng anh đã t ng có m t ng i v hi n và hai đ a con xinh x n. Còn cha m anh thì nay “đ nh c” m t căn nhà khác chăm sóc ruộng tôm trừ phú thu c khu đ t bi n đ t đ a ngo i thành n i ti ng v du l ch.

Th nh tho ng, cha anh l m v nhà cũ thăm con trai, anh con trai l i đống c a không cho vô nhà, ông ph i ra quán cà phê g n nhà ng i ngh m t. Anh còn ch y theo ra quán cà phê đ ng “ch ng n nh hai quai” tr c m t ông quát n t um sùm: “Ông v đây làm gì? đây đâu còn chuy n gì cho ông làm n a mà v ?” Không ai dám lên ti ng bênh v c ng i cha vì ai cũng s ông con “n i c n” nhào vô đánh đá lung tung, b i l anh “t ng t ng” th t nh ng s c v c l c l ng c a ng i đàn ông m i h n ba m i lăm tu i thì anh không h kém c nh ai. Ông thì im l ng nhìn con, ông cũng s nói t i nói lui v i nó m t h i thì “th ng con quý t” c a ông n i khùng lên vác cây đ p luôn c ông. Hàng xóm lảng gi ng th y c nh ng c a hai cha con ông ch bi t th ng c m l c đ u, chép mi ng, ng i nói “Qu báo nh n ti n”, k b o “Oan gia nghi p ch ng”.

R i tôi l i lên Sài Gòn, l n này không ph i đ đi h c, mà là đi “phiêu b t giang h”. M y năm li n tôi ch a tr v quê l n nào. Nhi u lúc, tôi t h i ch bậy gi có tìm đ c cho mình m t b n đ u bình yên, hay v n còn thân ph n lênh đênh nh chi c lá gi a dòng? B t ch t tôi nh đ n hai câu th tôi đã đ c h n hai m i năm v tr c:

*“N c ròng th ng b i b v ,
Xu ng ai xa l c xa l h i xu ng”.*